

בית משפט השלום בקריות

ת"א 17689-09-18 סח נ' ג'בילי

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט מוחמד עלי

מיסא סח

תובעת

נגד

עיד ג'בילי

נתבע

פסק דין

1 התובעת טוענת כי רְשומָה ("פוסט") שפרסם הנתבע ברשת החברתית "פייסבוק", מהווה
2 פרסום לשון הרע כלפיה ותובעת ממנו פיצוי "ללא הוכחת נזק" לפי סעיף 7א(ג) לחוק איסור לשון
3 הרע, התשכ"ה-1965 (להלן: **החוק** או **חוק איסור לשון הרע**), ע"ס 300,000 ₪. השאלה העיקרית
4 שנדונה בפסק הדין – האם ניתן לזהות את הפרסום, בו לא צוין במפורש שמה של התובעת,
5 כמתייחס אל התובעת?

6
7
8 **רקע וגדר המחלוקת**

9
10 1. בכתב התביעה ובתצהירה, פירטה התובעת פירוט רב את השכלתה ואת כישוריה והציגה את
11 עצמה כמשוררת מפורסמת וידועה ומכונה בקרב אנשי הרוח "משוררת הגליל"; הוציאה מספר
12 ספרי שירה ופרוזה; זוכה להערכה רבה ומוזמנת תדיר לערבי שירה. כן ציינה התובעת כי היא זכתה
13 במספר פרסים, בין היתר בפרס משרד התרבות ובפרס "בוסתן" מטעם הספרייה הלאומית
14 בירושלים. התובעת ציינה עוד, כי היא בעלת תואר שני בשפה הערבית וחינוך לשוני, וחברה פעילה
15 בוועדת המעקב לענייני התלמידים הערביים (ראו עמ' 1 לתצהיר התובעת).

16
17 2. בכתב ההגנה הציג הנתבע את עצמו כמחנך בבית ספר תיכון, מחבר ספרי לימוד, פעיל חברתי
18 ומתנדב במספר עמותות, וחבר בוועדת המעקב לענייני החינוך הערבי. הנתבע מתואר על ידי התובעת
19 כמקורב לחלק מהסופרים והמשוררים ומרבה להשתתף בערבי שירה. מלבד תיאורים אלו, הצדדים
20 מדביקים אחד לשני תיאורים לא מחמיאים במיוחד (ראו למשל סעיף 8 לתצהיר התובעת). נתרום
21 את תרומתנו לשיח מכובד ובפסק הדין לא נפרט את ההכפשות ההדדיות, מקום שאין הדבר נדרש
22 לצורך ההכרעה.

23

בית משפט השלום בקריות

ת"א 17689-09-18 סח נ' ג'בילי

תיק חיצוני:

3. לנתבע חשבון ברשת החברתית "פייסבוק", ולו קצת פחות מ-5,000 חברים (מספר החברים המרבי המותר הוא 5,000). אין חולק על כך שביום 6.9.2018 פרסם הנתבע רשומה ("פוסט") בשפה הערבית, שבה כתב דברים אלה:

**"מי זאת 'המוכשרת' שמשורר ירדני כותב עבורה?
קיבלה לפני תקופה פרס!
מדוע הועדה לא ערכה בדיקה מעמיקה לפני מתן הפרס".**

(להלן: הרשומה הראשונה או הפרסום הראשון).

4. יומיים לאחר מכן, ביום 8.9.2018 פרסם הנתבע רשומה נוספת אף היא בשפה הערבית בדמות סיפור מעשה, וכך כתב:

**"מכון!
סיפור על איש אחד שחי בכפר קטן. בבעלותו היו תרנגולות ומדי פעם גילה כי מאן דהוא גונב לו תרנגולת אחת או שתיים. הלך האיש למסגד והלין בפני השיח' על מעשה הגנבה. אמר האיש, הכפר קטן הוא, אנשיו לא רבים, והוא חושש לטפול אשמת שווא על אחד מתושבי הכפר. אל תדאג יש לי דרך לגלות מי הגנב – השיב לו השיח'.
למחרת היום התקהלו תושבי הכפר בזמן התפילה. השיח' החל לדרוש בפניהם על יושר ועל עונשו של הגנב, וסיים את הדברים באמרו: תארו לעצמכם חוצפתו של הגנב, אשר יושב ביננו ואף שכח להסיר את נוצות התרנגולת מעל ראשו. או אז שלח הגנב את ידו לנגב את ראשו".**

(להלן: הרשומה השנייה או הפרסום השני).

[במאמר מוסגר יצוין כי הצדדים צירפו תרגומים לעברית של עיקרי הדברים שנכתבו בערבית ולא הייתה מחלוקת ביניהם על התרגום, אך התרגומים המובאים בפסק הדין הם שלי].

5. פרסומים אלו עומדים במוקד התביעה. התובעת טוענת – הן בכתב התביעה והן בכתב התשובה שהגישה – כי אמנם שמה לא הוזכר בפרסומים, אך הפרסומים כונו אליה, וסימנים רבים מעידים על כך. סימנים אלה כוללים: העובדה כי היא זכתה בפרס ודבר קבלת הפרס פורסם ברבים; נתונים שקשורים אליה אשר ידועים ברבים; תגובות שהתפרסמו בקשר לרשומות; רשומות נוספות

בית משפט השלום בקריות

ת"א 17689-09-18 סח נ' ג'בילי

תיק חיצוני:

1 שהנתבע פרסם בדף הפייסבוק שלו ותגובות ביחס אליהן ; ופרסומים נוספים אותם נפרט בהמשך.
2 הנתבע טוען מנגד כי בפרסומים לא הוזכר שמה של התובעת ולא ניתן להבין שהפרסומים מכוונים
3 אליה. לטענתו, בחלק מהתגובות הוא אף עיוות חלק מן הנתונים, וכי גם על בסיס מכלול הפרסומים
4 לא ניתן להסיק כי הפרסום מכוון לתובעת. לדברי הנתבע, הרשומה הראשונה שהעלה לדף
5 הפייסבוק נועדה לעורר דיון ציבורי וליתן במה חופשית למשתתפים בפייסבוק להגיב לדברים.
6

7 6. כתב התביעה מנוסח בסרבול וגדוש פרטים שחלקם לא קשור כלל לעילת התביעה. מכל
8 מקום, עילת התביעה מושתתת על שני הפרסומים שפירטנו לעיל (כך עולה מסעיף 36 לכתב התביעה,
9 למרות שייטכן וכוונת התובעת הייתה לכך שהפרסום השני הוא נסיבה/ראיה שמצביעה על כך
10 שהפרסום הראשון כוון אליה ; כך גם משתמע מהסיכומים). יתר הנתונים אליהם מפנה התובעת,
11 הובאו על ידה כדי להצביע על כך שהפרסומים הראשון והשני מכוונים אליה (ראו למשל סעיף 20.3
12 לכתב התביעה). התובעת טוענת אפוא כי שני הפרסומים כוללים לשון הרע כלפיה והיא זכאית
13 לפיצוי (סעיף 47 לכתב התביעה).
14

15 7. נספר בפרק מקדים זה, כי לטענת התובעת, הפרסומים נולדו לאחר מחלוקת עלי-פייסבוק
16 שפרצה בין הנתבע לבין זוגה של התובעת, שהיו חברים בפייסבוק, אשר לא קשורה כלל לתובעת
17 (ראו סעיפים 9-12 לכתב התביעה, נספח ב' לתצהיר התובעת). זוגה של התובעת הוא עורך דין
18 במקצועו וגם ייצג את התובעת בתחילת הליך זה, אך לימים התפטר מהייצוג משום שמסר תצהיר
19 והתכוון להעיד. הסיפור בתמצית הוא כך : זוגה של התובעת פרסם בפייסבוק דבר זכיתו בהליך בו
20 ייצג בבית הדין השרעי בסח'נין איש בהליך משפטי נגד אשתו. בהליך זה החליט בית הדין השרעי
21 לאסור על האישה לנסוע לחו"ל ללא הסכמת בעלה. החלטה זו עוררה ביקורת חריפה בציבור הערבי.
22 בעקבות כך התראיין שופט בית הדין השרעי הנכבד שנתן את ההחלטה בכלי התקשורת (לפי כתבי
23 הטענות לאחר קבלת אישור לכך), כדי להדוף את הביקורת. לטענת התובעת, הנתבע פרסם את
24 הריאיון עם השופט בדף הפייסבוק "ופתח דיון ציבורי" כשהוא מכפיש את השופט ואת בא-כח
25 האיש, זוגה של התובעת (ראו סעיפים 9-11 לכתב התביעה ; תצהיר – ת/2, נספח א' לתצהיר).
26

27 8. עוד נציין כי בין הצדדים (התובעת, זוגה, הנתבע) מתנהלים מספר הליכים משפטיים בחזיתות
28 שונות ומסוגים שונים, ובכלל זה – תביעות לפי חוק איסור לשון הרע, בקשות למניעת הטרדה
29 מאימת והליכים נוספים. רקע זה גרם לכך שהצדדים ינסו מדי פעם להסיט את הדיון למחוזות
30 שאינם קשורים למחלוקת מושא תיק זה. פסק הדין לא ילך אחר ניסיונות אלו ויתמקד בפרסומים
31 שעומדים במוקד התביעה.
32

בית משפט השלום בקריות

ת"א 17689-09-18 סח נ' ג'בילי

תיק חיצוני:

9. עם זאת ראוי להזכיר את ההליך שהוגש בתיק 67508-12-19 בבית משפט זה. הליך זה, שנפתח בחודש דצמבר 2012, יותר משנה לאחר הגשת התביעה בתיק זה, נדון בפני מותב אחר בבית משפט זה (כב' השופט ש' ארדמן). בתביעה זו ניתן פסק דין ביום 20.4.2020, בו חויב הנתבע לשלם לתובעת פיצוי ע"ס 20,000 ₪, זאת לאחר שהמותב הנכבד שדן בעניין החליט למחוק את כתב ההגנה שהגיש הנתבע, משלא השיב לשאלון שהופנה אליו. על פסק הדין הוגש ערעור על ידי שני הצדדים (ע"א 3970-04-20, ע"א 65683-05-20 – הערעורים אוחדו). בית המשפט המחוזי הנכבד דחה את ערעור הנתבע, קיבל את ערעור התובעת ותחת הסכום שנפסק בערכאה הראשונה, נפסק סך של 40,000 ₪. יצוין כי בתביעה הנוספת, הזכירה התובעת את הפרסום הראשון, אך ציינה כי אין הוא חלק מהתביעה שהוגשה באותו הליך וכי לגביו מתנהלת התביעה בתיק זה.

10

10. הצדדים הגישו תצהירי עדות ראשית. מטעם התובעת הוגשו שלושה תצהירים: תצהיר התובעת, תצהיר זוגה – עו"ד שאדי סח, ותצהירו על עו"ד ויסאם ח'רבוש. לבקשת התובעת, התצהיר האחרון "הוצא" ממכלול ראיות התובעת לאחר שהעד לא התייצב לחקירה על תצהירו. הנתבע הגיש תצהיר מטעמו. ביום 27.12.2020 התקיימה ישיבה בה הובאו ראיות הצדדים והמצהירים נחקרו, לאחר מכן סיכמו הצדדים את טענותיהם. כעת יש להכריע במחלוקת בין הצדדים.

15

16

17

דיון והכרעה

18

11. לאחר שעיינתי בכתבי הטענות, בראיות שהצדדים הניחו ובסיכומי טענותיהם, הגעתי לכלל מסקנה שיש לקבל את התביעה באופן חלקי. נימוקיי למסקנה זו יובאו להלן.

20

21

22

הפרסום במדיה הטכנולוגית

23

12. זירת הפרסומים מושא ההליך היא הרשת החברתית – "פייסבוק", ועל כן הדיון במחלוקות שבין הצדדים לא יכול להיות מנותק ממאפייניו של הפרסום במדיה הטכנולוגית ולא ניתן לפסוח על התייחסות קצרה לייחודיות הפרסום בזירה זו.

26

27

13. הפרסום במרשתת נושא מאפיינים ייחודיים, שאינם מצויים בפרסום במדיה "רגילה", או למצער, מוקצנים ומועצמים לאין שיעור כאשר הפרסום נעשה ברשת. מאפייני הפרסום ברשת נגזרים מתכונות הטבעיות במידע דיגיטלי והאופן בו מפורסם ברשת ומאוחסן בה. בהסתכלות רחבה, שאיננה קשורה בהכרח לדיון בחוק, ניתן להתייחס למאפיינים כגון: תמידיות – העובדה כי מידע דיגיטלי ימצא לעולם במרחב הווירטואלי ולא נוטה "להישכח" עם חלוף הזמן; כמות הידע

32

בית משפט השלום בקריות

ת"א 17689-09-18 סח נ' ג'בילי

תיק חיצוני:

וביזוריות הידע – כמות הידע "הנאגרת" ברשת היא עצומה; שטף המידע הזורם על ציר הזמן –
כמות המידע הזורמת ברשת היא עצומה במונחים של יחידות זמן, מה שמפורסם כעת, נדחק מהר
מאד על ידי פרסום אחר; התפוצה המהירה של המידע והאוטומטיות של הפצת המידע – באמצעות
פעולה טכנית פשוטה ניתן לפרסם נתון לאלפי אם לא מיליוני קוראים; זמינות ונגישות המידע –
לצורך איתור המידע המצוי ברשת אין צורך במאמץ גדול, חיפוש במנועי החיפוש עשוי להוביל
לחשיפה למידע מרבי; האנונימיות – האפשרות הקלה יחסית לפרסם נתונים בצורה אנונימית;
התיווך בין המשתמש/המפרסם לבין ספקיות השירות; הצפנת המידע (ראו הדיון במאפייני המידע
הדיגיטלי בבש"פ 6071/17 **מדינת ישראל נ' פישר** (פורסם בנבו, 27.8.2018); ח'אלד ג'נאים, מרדכי
קרמניצר ובוועז שנור **דיני לשון הרע – הדין המצוי והדין הרצוי** 12, 256-255 (2019) (להלן: **ג'נאים,**
קרמניצר ושנור); רע"א 4447/07 **מור נ' ברק אי.טי.סי.** [1995] **החברה לשירותי בזק בינלאומיים**
בע"מ, פ"ד סג(3) 664, 694 (2010) (להלן: עניין מור).

14. לחלק ממאפיינים אלו עשויה להיות השלכה על עיצוב הדיון בגדרי חוק איסור לשון הרע, אך
לעיתים המאפיינים מושכים לכיוונים מנוגדים. כך למשל, מצד אחד, המידע הרב שזורם ברשת עשוי
לגרום למצב בו נטה להתייחס לפרסום כעניין חולף, אך מצד שני המידע נשאר ברשת וניתן לאחזרו
בקלות על ידי חיפוש מילות מפתח במנועי החיפוש הקיימים.

15. בפסיקת בית המשפט העליון נקבע כי אין במאפייניו הייחודיים של הפרסום ברשת כדי
לשנות מן היסוד את דיני לשון הרע, אשר חלים גם על פרסומים במרשתת (רע"א 1239/19 **שאול נ'**
חברת ניידלי תקשורת בע"מ, פסקאות 37-38 לפסק דינה של כב' השופטת ברק-ארז (2020) (להלן:
עניין שאול)). הרשת אינה בבחינה "אקס-טרטוריה", אשר חוק איסור לשון הרע לא חל עליה. על
כן, גם בפרסום ברשת אין לאפשר "התרה מוחלטת של הרסן, ובמקום שכיכר השוק תוצף באלף
פרחים של חופש הביטוי, עלול דווקא הניחוח הכבד של מי השופכין שעלו על גדותיהם להשתלט על
השיח" (רע"א 1688/18 **סרנה נ' נתניהו**, פסקה 4 (פורסם בנבו, 15.4.2018) (להלן: **עניין סרנה**)).

16. עם זאת מאפייניו של הפרסום במרשתת מחייבים החלת דיני לשון הרע באופן מותאם
שמתחשב במאפיינים השונים של הפרסום ברשת (עניין **שאול**, פסקה 36; **ג'נאים, קרמניצר ושנור**,
עמ' 256-255). בדיון זה באים לידי ביטוי מאפייניו השונים של הפרסום ברשת. ביחס לפרסום שנטען
לגביו כי הוא לשון הרע, המאפיינים לא עשויים רקמה אחת וישומם עשוי למשוך לכיוונים שונים.
כך למשל, האופן הקל בו מופץ הפרסום והעובדה כי המידע ברשת נשאר לעד והנגישות אליו רבה,
עשוי להעצים את הפרסום המכפיש, אך מנגד, כמות המידע הזורם ברשת עשוי לגרום לכך
שהפרסום המשמיץ "ייבלע בהמון" ולא יהיה לו אפקט כלשהו (עניין **מור**, עמ' 697).

בית משפט השלום בקריות

ת"א 17689-09-18 סח נ' ג'בילי

תיק חיצוני:

17. על בסיס מאפייני הפרסום ברשת נדחו תביעות, בין אם בהתבסס על הגנת "זוטי דברים",
ובין אם בנימוק שיש לקבוע נקודת איזון שונה שמעניקה משקל יתר לחופש הביטוי (ראו בין היתר:
ת"א (שלום חיפה) 63077-06-15 **איי פאב בע"מ נ' בורדמן** (פורסם בנבו, 14.11.2019); תא"מ (שלום
צפת) 54888-01-12 **וקנין נ' מועלם** (פורסם בנבו, 16.12.2012); ת"א (שלום ת"א) 19078-08 **ד"ר
כנען דוד נ' וואלה תקשורת** (פורסם בנבו, 4.7.2010); ת"א (שלום קריות) 7783-02-15 **מרקוס נ'
בוהדנה** (פורסם בנבו, 29.6.2016) – יוער כי ערעור על פסק הדין התקבל ובקשת רשות ערעור לבית
המשפט העליון נדחתה)). כן ראו מקרים נוספים בהן תביעות נדחו בנימוק כי תגובת או בלוג
שפורסמו בתגובה לכתבה בעיתון במרשתת, אינם חלק מהעיתון (ת"א (שלום ראש"צ) 5844-07
וינטרוב נ' גלובס פבלישר עיתונות (1983) בע"מ (פורסם בנבו, 3.12.2009); ת"א (שלום י-ם) 2713-
07 **שקד נ' עגל הזהב עיתונות בע"מ** (פורסם בנבו, 6.2.2012)).

18. ניתן לאתר בפסיקת בית המשפט העליון קווים מנחים לעיצוב הדיון בפרסום משמיץ,
שנגזרים ממאפייני הפרסום במרשתת. מצד אחד, יש להתחשב בזמינות ובנגישות של הרשתות
החברתיות, שמאפשרת לחלוק מידע ולהביע דעות שונות ביתר קלות (עניין **שאול**, פסקה 36). זמינות
ונגישות זו הפכה את האינטרנט לזירה מרכזית של מידע, בבחינת "כיכר העיר" החדשה שהכול
שותפים לה" (עניין **מור**, עמ' 694; א"ב 1806/19 **ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-21 נ' כסיף**,
פסקה 42 לפסק דינה של הנשיאה חיות (פורסם בנבו, 18.7.2019)). כן יש להתחשב ביכולת להרחיב
את תפוצתם של הפרסומים בהיקף נרחב כלעומת העבר (עניין **שאול**, פסקה 36). מן העבר השני,
הנגישות והזמינות של המדיה החברתית מאפשרת חשיפה מרבית והפצה רחבה ומהירה של הפרסום
הפוגעני והמכפיש ולבצע בקלות אקטים של ביוש (עניין **שאול**, פסקה 37) – בבחינת "הכל חשוף,
מצולם, מתועד, משותף, הכל דולף, חולף מפוסבק, מטוקבק, הכל כתוב על הקיר, בכיכר העיר, שום
דבר כבר לא כמוס..." (אשכול נבו **שלוש קומות**, עמ' 92).

האם הפרסום מהווה לשון הרע וקיומן של הגנות

19. לא הייתה מחלוקת של ממש על כך שתוכן הפרסום, ככל שניתן לזהותו כמתייחס לתובעת,
מהווה לשון הרע לפי החוק. סעיף 1 לחוק קובע כי לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול להשפיל אדם
בעיני הבריות או לעשותו מטרם לשנאה, לבוז או ללעג מצדם; או לבזות אדם בשל מעשים או תכונות
המיוחסים לו או לפגוע באדם, במשרתו, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו. המבחן שעל פיו נקבע אם
פרסום מהווה לשון הרע הוא מבחן שנוקט אמת מידה אובייקטיבית. לפי מבחן זה, משמעות
האמירות נלמדת מתוך תוכן. הן מתפרשות בצורה אובייקטיבית ופירושן אינו תלוי, לא בכוונת
המפרסם ואף לא באופן בו הובן הפרסום על ידי הנפגע (ראו: ע"א 1104/00 **אפל נ' חסון**, פ"ד נו(2)
607 (2002)). ברוח זו, נבדקת מידת ההשפעה שיש לפרסום על ההערכה לה זוכה האדם בעיני הציבור

בית משפט השלום בקריות

ת"א 17689-09-18 סח נ' ג'בילי

תיק חיצוני:

1 (ראו: ע"א 334/89 מיכאלי נ' אלמוג, פ"ד מו(5) 555 (1992) (להלן: עניין מיכאלי)). כן נקבע כי לצורך
2 גיבוש עוולת לשון הרע, אין צורך להוכיח כי אדם בפועל הושפל או בוז, ודי בכך שהפרסום עלול
3 היה להביא לתוצאה כזו (ראו: אורי שנהר דיני לשון הרע 121 (התשנ"ז) (להלן: שנהר); ע"א 89/04
4 נודלמן נ' שרנסקי (פורסם בנבו, 4.8.2008) (להלן: עניין נודלמן)).

5

6 20. דומה שאין מי שיחלוק על כך כי פרסום שעל פיו יוצר כלשהו, בין אם הוא אמן, ממציא, סופר
7 או משורר, מציג יצירה כפרי רוחו, בעוד שאין כך מצב הדברים – הוא פרסום מכפיש. פרסום שכזה
8 פוגע פגיעה כפולה ומכופלת באדם אליו מיוחסים הדברים. בראש ובראשונה וללא קשר בהיותו
9 יוצר, הפרסום מייחס חוסר יושר והצגת מצגים כוזבים ושקריים, לפיהם אותו אדם הוא בעל
10 היצירה או החיבור מקום שאין כך מצב הדברים. הפרסום פוגע גם ברובד הנוסף, המכוון לכישוריו
11 של אותו יוצר. פרסום לפיו הוא מנכס לעצמו חיבורים או יצירות שאינן שלו, מטיל ספק בכישוריו
12 ומעמידו באור שלילי כמי שאינו מסוגל לכתוב חיבור בכישוריו שלו, אלא נדרש לרכוש יצירות של
13 אחרים ולנכסן לעצמו.

14

15 בהתייחס לפרסום הספציפי מושא הדיון, ברי כי הוא מייחס לאותה "מוכשרת" – ומתוכן
16 הדברים עולה כי המדובר בלשון סג' נהור – ניכוס יצירות שאינן שלה, אלא נכתבו עבורה על ידי
17 אחר. אשר לפרסום השני, שעניינו האלגוריה על גנב התרנגולות, אינני סבור כי יש בו כשלעצמו
18 משום פרסום לשון הרע. תוכן הפרסום, קרי המשל עצמו, כטבען של אלגוריות, אינו מהווה לשון
19 הרע. ניתן אף לומר כי בבסיס האלגוריה הרעיון לא לפגוע במישרין, אלא אם ניתן לקשור את הסיפור
20 האלגורי למציאות וליחסו לאדם מסוים. לפיכך, הפרסום השני עשוי להיות רלוונטי לשאלה, אם
21 הוא מהווה אינדיקציה במכלול הנתונים, כי התובעת היא מושא הפרסום המכפיש, ולשאלה זו
22 נידרש בהרחבה בהמשך.

23

24 21. הנתבע לא מציג הגנה מבין ההגנות הקבועות בחוק שהפרסום המכפיש עשוי לחסות בצלן.
25 כל שטוען הנתבע, כי בפרסום קיים עניין ציבורי (ראו סעיף 20 לסיכומים). גם אם אצא מתוך הנחה
26 כי קיים עניין ציבורי בפרסום המכפיש, הרי קיום אינטרס ציבורי, הוא כשלעצמו לא מהווה הגנה.
27 ככל שכוונת הנתבע היא ליהנות מההגנה הקבועה בסעיף 14 לחוק, כדי שתקום הגנה זו, על הנתבע
28 להוכיח כי תוכן הפרסום הוא אמת. במילים אחרות, גם אם הפרסום נושא עניין ציבורי, לא ניתן
29 ליהנות מפטור אם הפרסום הוא שקרי. הנתבע לא הניח ראיה כלשהי לכך שאכן השירים שהתובעת
30 פרסמה ואשר הביאו לזכירתה בפרס (כפי שפורח בהמשך), אינן פרי רוחה אלא נכתבו על ידי משורר
31 ירדני. ברי כי טענת הנתבע כי הוא קיבל את המידע משני אנשים שהוא סומך עליהם (עמ' 18, ש'
32 23), אין בה כדי לפטור אותו מהעול להוכיח את טענתו, כי תוכן הפרסום הוא אמת. יצוין כי בהקשר

בית משפט השלום בקריות

ת"א 17689-09-18 סח נ' ג'בילי

תיק חיצוני:

לכך, לא ניתן להלום את טענת הנתבע כי הוא היה מוכן לחשוף את שמות "מקורותיו" למשרד התרבות, איך איננו מוכן לעשות כן בבית המשפט (עמ' 19, ש' 24).

האם ניתן לזהות כי התובעת היא מושא הפרסום?

22. המחלוקת העיקרית בתיק זה איננה בשאלה אם הפרסום מהווה לשון הרע, אלא בשאלה אם ניתן להבין כי התובעת היא מושא הפרסום. כלומר בשאלת הזיהוי בין התובעת לבין הפרסומים. בדומה למבחן הנדרש לצורך בחינת תוכן הפרסום, גם שאלת "הזיהוי" נבחנת לפי מדד אובייקטיבי. "ככל שהדברים נוגעים לדרישת הזיהוי, מתבטא הדבר בבחינה, על פי מדד אובייקטיבי, האם האדם הסביר היה קושר בין הדברים לבין הפרט ומזהה אותם כמי שהתייחסו אליו. בהעדר זיהוי של הפרט וייחוס הדברים אליו - לא עלולה להיגרם פגיעה בשמו הטוב אף אם הוא עצמו חש שרגשותיו נפגעו. המבחן האובייקטיבי נגזר ממהות הזכות לשם טוב - הערכת הסביבה את הפרט" (ע"א 845/08 בן נתן נ' בכרי, פ"ד סה(1) 567 (2011)). המבחן אפוא שעל פיו ייקבע אם הפרסום יוחס למי שטוען כי הוא נפגע הוא מבחן אובייקטיבי (שנהר, עמ' 123). בשאלה זו בית המשפט מיישם את הכללים הרגילים בנוגע לתוכן הפרסום.

23. העובדה ששמו של הנפגע לא צוין בפרסום, לא מוליכה למסקנה הכרחית כי הפרסום לא מכוון אליו. במקרים מסוימים "האדם הסביר" עשוי להבין שהפרסום מתייחס למי שטוען כי הוא הנפגע, גם אם פרטיו של הנפגע לא מוזכרים בפרסום (שנהר, עמ' 124; ת"א (מחוזי חיפה) 664/81 בן עמי נ' כלבו - עיתון חיפה (פורסם בנבו, 28.8.1983); ת"א (מחוזי ים) 636/71 שרף נ' שרותי יעוץ כלכלי בע"מ (פורסם בנבו, 9.6.1977)). המסקנה כי הפרסום מכוון לאדם שטוען שנפגע מהפרסום יכולה להשתמע מנסיבות חיצוניות לפרסום או משילוב שניהם (שנהר, עמ' 124-125; ע"א 1104/00 אפל נ' חסון, פ"ד נו(2) 607, 617 (2002) (להלן: עניין אפל)), וכן ממכלול של נתונים שאופפים את הפרסום. עקרון זה מצא ביטוי בצורה מפורשת בסעיף 3 לחוק שקובע כלהלן:

"אין נפקא מינה אם לשון הרע הובעה במישרין ובשלמות, או אם היא והתייחסותה לאדם הטוען שנפגע בה משתמעות מן הפרסום או מנסיבות חיצוניות, או מקצתן מזה ומקצתן מזה".

[במאמר מוסגר יצוין כי קיימת קרבה רעיונית בין פרסום שלא ניתן לזהות את "הנמען" שלו לבין פרסום על קבוצה, ובהקשר זה נזכיר את סעיף 4 לחוק לפיו "לשון הרע על חבר בני אדם או על ציבור כלשהו שאינם תאגיד, דינה כדין לשון הרע על תאגיד, אלא שאין בה עילה לתובענה אזרחית או לקובלנה. ולא יוגש כתב אישום בשל עבירה לפי סעיף זה אלא על ידי היועץ המשפטי לממשלה או

בית משפט השלום בקריות

ת"א 17689-09-18 סח נ' ג'בילי

תיק חיצוני:

בהסכמתו". ניתן לומר כי כאשר לא ניתן לזהות את הפרסום עם אדם מסוים מוגדר, הפרסום עשוי להיחשב כמתייחס אל קבוצה (שנהר, עמ' 125).

24. מהתובנה כי המבחן הנדרש הוא מבחן אובייקטיבי נגזרת המסקנה, כי אמונתה הסובייקטיבית של התובעת ואף של זוגה כי הפרסום מכוון לתובעת, ושכנועם הפנימי העמוק כי כך אכן מצב הדברים – אינם רלוונטיים.

אני רואה להדגיש דברים אלו משום שעובר לשיבת ההוכחות הגישה התובעת לבית המשפט "בקשה והודעה לסיומו של התיק", בה היא נשבעה כי הנתבע התכוון אליה בפוסט הראשון שפרסם. התובעת הזמינה את הנתבע להישבע אף הוא, וציינה כי אם הוא אכן יישבע – היא תחזור בה מתביעתה. ככלל, ראוי שלא לחייב בעל דין בשבועה (חוק לתיקון דיני הראיות (אזהרת עדים וביטול שבועה), התש"ס-1980). חשוב מכך, עם כל הכבוד לאמונתה של התובעת ולשבועתה, המבחן שלפיו יש לקבוע אם ניתן לזהות את הפרסום כמתייחס אליה, הוא מבחן אובייקטיבי ולא סובייקטיבי. הדברים יפים גם לשאלה מה הנתבע שיווה לנגד עיניו עת פרסם את אשר פרסם, והאם הוא התכוון לתובעת (ע"א 740/86 תומרקין נ' העצני, פ"ד מג(2) 333, 338 (1989)).

יצוין עוד בהקשר זה כי בהחלטתי מיום 17.7.2019, דחיתי את בקשת התובעת לחייב את הנתבע למסור תשובות לשאלות כגון "מי זאת המשוררת המוכשרת היצירתית אליה כיוונת?" באותה החלטה כתבתי כי "אינני סבור כי יש לחייב את הנתבע להשיב לשאלות אלו. השאלה למי כיוון הנתבע את דבריו, וליתר חידוד מי הדמות ששיווה לנגד עיניו כאשר כתב את הפוסט היא עניין סובייקטיבי ביותר ובוודאי שאיננה רלוונטית לשאלה אם הפרסום מהווה לשון הרע, אשר ביסודו כאמור מבחן אובייקטיבי. יתרה מכך, שאלות אלו יש בהן כדי לחייב את הנתבע לחשוף את כוונותיו המוכמנות ונסתרי מחשבתו, והילוך זה אין לקבל. כאמור, המבחן הרלוונטי איננו מה כוונת הנתבע אלא מה האדם הסביר או מה הציבור הבין....".

אינני רואה להרחיב יתר על הנדרש, אך תובנות אלו מתייטבות עם הערך המוגן בעוולת לשון הרע. שכן, מקובל לראות את הערך שמוגן באמצעות העוולה לא כזה המזוהה עם רגשות הכבוד הפנימיים, אלא ההערכה שרוחשת החברה לתובע (ג'נאים, קרמניצר ושנור, עמ' 172).

25. ובחזרה לפרסומים. בניגוד לנטען על ידי הנתבע, הפרסום הראשון לא מנוסח כאל התייחסות לסוגיה כללית מנותקת זיקה מאדם ספציפי. מלשון הפרסום ברור כי ניתן להבין שהוא מתייחס לאדם מוגדר – אישה – שנמנית על קבוצת משוררות שזכו בפרס. עם זאת, לעמדת, על בסיס

בית משפט השלום בקריות

ת"א 17689-09-18 סח נ' ג'בילי

תיק חיצוני:

1 הפרסומים עצמם – במנותק מיתר הנסיבות – קשה לקבוע כי אדם סביר היה מזהה את הפרסומים
2 כמתייחסים לתובעת.

3
4 כעולה מן הראיות, התובעת אכן זכתה בפרס ממשרד התרבות על פועלה כמשוררת, שכולל
5 מענק כספי ע"ס 50,000 ₪. הפרס שקיבלה התובעת הוענק לה בחודש **דצמבר 2017** בעוד שהפרסום
6 נעשה בחודש **ספטמבר 2018**, כתשעה חודשים לאחר קבלת הפרס. דבר קבלת הפרס על ידי משרד
7 התרבות פורסם בצורות שונות לאחר שניתן: בדף הפייסבוק של התובעת וזוגה; בכלי תקשורת
8 בשפה הערבית – ובכלל זה בערוץ הטלוויזיה "הלא" ביום 28.3.2018, עת התראיינה התובעת
9 בעקבות קבלת הפרס (סעיפים 19-22 לתצהיר התובעת; נספח ג' לתצהיר).

10
11 עם זאת, על בסיס סימנים אלו בלבד, לא ניתן לומר כי בעיני האדם הסביר ניתן להבין כי
12 התובעת היא מושא הפרסום. שמה של התובעת לא צוין במפורש בפרסום הראשון, אלא צוין בו
13 "המוכשרת", וביטוי זה עשוי להתייחס לקבוצה גדולה של אנשים. לצד התובעת פועלות משוררות
14 נוספות וניתן להניח, כקביעה סבירה, כי משוררות רבות קיבלו פרסים לאורך השנים. בפרסום עצמו
15 לא צוינו פרטים לגבי הפרס, למי ניתן, מי הגוף שהעניק אותו, מתי ניתן ומה השיקולים למתן הפרס.
16 יתרה מכך, ריחוק הזמן בין המועד בו התובעת קיבלה את הפרס לבין הפרסום – זאת במיוחד לנוכח
17 מאפייני המדיה בה נעשה הפרסום – עשוי לפרום את החוטים שיכולים לקשר בין הפרסום לבין
18 התובעת, הכל בעיניו של האדם הסביר. לפיכך, לו הרשומות שפרסם הנתבע עמדו לבדן, מסקנתי
19 הייתה שלא ניתן לקבוע לפי מבחן אובייקטיבי כי הפרסומים מתייחסים לתובעת.

20 21 ניתוח הנסיבות החיצוניות לפרסום

22
23 26. הפרסומים לא עומדים בדד והם עוררו גלים והדים נוספים. לטענת התובעת, לצד שני
24 הפרסומים קיימים נתונים נוספים, בין היתר פרסומים שהנתבע ואחרים פרסמו, אשר צירופם
25 לפרסומים מוליך לכך שאדם סביר היה מזהה את התובעת כמושא הפרסום, כלומר כי היא
26 "המוכשרת" (לשון הפרסום) שמשורר ירדני כותב עבורה שירים.

27
28 27. השאלה הנשאלת אפוא, האם הנתונים הנוספים אליהם מפנה התובעת – שכוללים פרסומים
29 נוספים, רמיזות ותגובות שנרשמו בזיקה לפרסומים – נוסף לפרסומים עצמם, נוטעים בלב האדם
30 הסביר את האמונה, כי הפרסום מתייחס לתובעת ומוליך לזיהוי התובעת עם הפרסום? זו שאלת
31 המפתח לצורך ההכרעה במחלוקת. נקדים ונציין כבר עתה כי הפרסומים כשאליהם מצטרפים
32 הנתונים והרמזים הנוספים שפוזרו, יוצרים "מסה קריטית" ומוליכים למסקנה כי במבחן
33 אובייקטיבי, ניתן לזהות את הפרסום כמתייחס לתובעת.

בית משפט השלום בקריות

ת"א 17689-09-18 סח נ' ג'בילי

תיק חיצוני:

1

2 28. ברגיל, הואיל והשאלה אם פרסום מהווה לשון הרע נחתכת על פי מבחן אובייקטיבי, אין
3 מקום להביא ראיות להוכחת משמעות הפרסום (ע"א 723/74 הוצאת עיתון הארץ בע"מ נ' חברת
4 החשמל בע"מ, פ"ד לא(2) 281 (1977); עניין אפל, עמ' 617 (2002)). ברם, כלל זה אינו חל כאשר
5 מועלית הטענה כי לפרסום יש משמעות שאינה משתמעת מהפרסום עצמו, אלא מנסיבות חיצוניות,
6 וכן במקרה כמו שלפנינו, בו שם הנפגע לא צוין בפרסום (שנהר, עמ' 120). לפיכך, אין מניעה להידרש
7 לראיות חיצוניות.

8

9 29. כאמור, לו הפרסומים עמדו לבד קשה היה לזהות את התובעת כמי שהפרסומים מופנים
10 אליה. ברם, אם נשים לנגד עינינו את שני הפרסומים, הראשון והשני כחטיבה אחת, ונוסיף להם את
11 יתר הראיות, נוצר תצריך ברור ממנו ניתן להבין כי התובעת היא מושא הפרסום. בשלב זה
12 נעבור לפרט את הנתונים והראיות הנוספות, שמציירים את התמונה הכוללת. טרם נכנס לעומק
13 הדיון, נבקש לציין כי המדובר בפיסות של נתונים שכל אחת מהן כשלעצמה לא מקשרת את הפרסום
14 עם התובעת. הדגש הוא על הצטברותם יחד של הנתונים, אשר מציירים את זהותה של התובעת כמי
15 שהיא מושא הפרסום.

16

17 30. **התגובות** – הרשומה שפרסם הנתבע גררה דיון, שכלל תגובות רבות שהתייחסו לפרסום
18 (נספח ה' לתצהיר התובעת). היו אלו תגובות של חברים של הנתבע לפייסבוק וכן של הנתבע עצמו.
19 תגובות אלו כללו בין היתר גינוי של תופעה, שהמשתתפים זיהו כמצב בו אדם רוכש באתננים כאלה
20 ואחרים יצירה שאינה פרי רוחו. התגובות כללו ביטויים קשים ולעיתים אף רמיזות ארסיות לגבי
21 "התמורה" ששולמה בגין רכישת היצירות. בתגובות לא צוין שמה של התובעת או פרטים שיכולים
22 לזרות אור על הרשומה שפורסמה. גם הנתבע עצמו נמנע בחלק גדול מן התגובות לציין פרטים לגבי
23 התובעת. יתרה מכך, באחת התגובות נרשם על ידי אחד המגיבים תוך פניה לתובע מדוע אין הוא
24 מפרסם את השם אם הוא בטוח במידע, והנתבע השיב כך: "הדף שלי אינו במה למשפט שדה. כלל
25 לא...אני בחרתי לגשת לעניין אחרת, להגיש תלונה רשמית למשרד..." (הדגשה שלי – מ"ע).

26

27 כאמור, התובעת זכתה בפרס בשווי 50,000 ₪. באחת התגובות שנרשמו לגבי הפרסום
28 הראשון כתב הנתבע: "בדקתי את הסיפור עם מספר מקורות לפני הפרסום ורק אחרי שווידאתי
29 את העניין פרסמתי...חשוב לי לשמור על החברה שלי מפניהם ובמיוחד כשמדובר ב 150 אלף שקלים
30 שהם כספי הציבור". אינני סבור כי רישום זה תומך בטענת הנתבע כי הוא זרע נתונים לא מדויקים
31 כדי להרחיק את החשד מהתובעת ולשוות לפרסום עניין ציבורי שחורג מעניינה של התובעת.
32 ראשית, הבחירה של הנתבע במספר 150,000 ₪ עשויה לכלול סימנים שיזוהו את הפרסום עם הפרס
33 בסך של 50,000 ₪ שהתובעת זכתה בו. שנית, בתגובה נוספת שכתב הנתבע לאחד המגיבים, הוא

בית משפט השלום בקריות

ת"א 17689-09-18 סח נ' ג'בילי

תיק חיצוני:

ציין כך: "יש מי שרוקד משמחה. כי הנתונים חשובים ולא מדויקים. אני בכוונה כתבתי נתונים לא מדויקים, למשל הסכום לא 150,000 ₪ אלא 50,000 ₪ אך את כל הנתונים והעובדות ציינתי במכתבי למשרד". בתגובה אחרת של הנתבע לאחת המגיבות, שתהתה במה סייע הפרסום שלו, כתב הנתבע: "לא נכון. קיבלה 50 אלף שקלים מהמשרד והכסף הזה ממני וממך ומשאר הציבור באחריותנו לבדוק ולבוא חשבון עם האחראים". בסיכומיו, לא חלק הנתבע כי הוא ציין את גובה הפרס האמיתי (סעיף 9.3 לסיכומי הנתבע).

זאת ועוד, בדיון שהתקיים בקשר לפרסום הראשון, אחת המגיבות, הגב' לובנה זועבי, השיבה לאחד המגיבים וציינה דברים אלו: "עיד [הנתבע – מ"ע] פנה אליי היום ואני אבדוק את העניין. לא אוכל להביע עמדת נחרצת אלא לאחר שייערכו הבדיקות הנדרשות וייבחנו הנתונים כפי שאמרתי לעיד. אם כך יתברר נעשה את הצעדים הנדרשים...לא היה לנו כל מידע שכזה כמובן בעת חלוקת הפרס...", הגב' זועבי הגיבה ברוח דומה גם למגיב נוסף שהשתתף בדיון. גב' זועבי היא מנהלת אגף התרבות בחברה החברתית במשרד התרבות, אשר מופקד על חלוקת הפרס בו זכתה התובעת (סעיף 29, סעיפים 47-48 לתצהיר התובעת; נספח טו' לתצהיר). מכאן הדברים שכתבה כי היא קיבלה פניה מהנתבע וכי העניין בבדיקה. ואכן מסתבר כי הנתבע פנה למשרד התרבות.

31. **הפניה למשרד התרבות.** הפרסום הראשון לא נותר רק בפייסבוק. הנתבע עשה מעשה וביום 7.9.2018 פנה, במקביל לפרסום הראשון, לגב' לובנה זועבי, מנהלת אגף התרבות בחברה הערבית במשרד התרבות, באמצעות הדואר האלקטרוני (ת/3). בפניה זו כתב הנתבע: "**נודע לי מכמה מקורות מהימנים שהמשרד מיסאא סח מהעיר עראבה שזכתה בפרס היצירה לשנת 2017 כותב לה משורר ירדני!**" בהמשך לאותה פניה, כתב הנתבע כי הדבר "התגלה מסכסוך שצץ ביניהם בגלל אי כיבוד ההבטחה שניתנה למשורר הירדני לשלם לו את כל מה שהובטח לו, וקיבל רק חלק מהסכום" (ת/3). עוד הוסיף הנתבע וביקש ממשרד התרבות לבדוק את העניין "ולהעביר מסר חד וברור: רק היוצר באמת יקבל את הפרס המיוחל ולא אנשים שמעגלים פינות ויוצרים קשרים מפוקפקים כדי לזכות בתהילה ובכסף ציבורי". משרד התרבות כתב לנתבע בין היתר כי "...נמצא שהליך הפרס, לרבות בחירת הזוכים בו, התנהל בצורה תקינה ובהתאם להוראות תקנון הפרס".

העיקר בפנייה זו לא טמון במסקנה כי בפרסום הראשון שיווה הנתבע לנגד עיניו את התובעת, ותוכן הפניה למשרד התרבות יעיד. שכן, כפי שצוין, המבחן הוא אובייקטיבי וכוונת הנתבע לא מעלה ולא מורידה. העיקר הוא בכך – הפניה למשרד התרבות, לצד ציון העובדה בפייסבוק כי הנתבע פנה למשרד התרבות לבדוק את העניין, זורעים רמזים עבים שעשויים לזהות את הפרסום כמתייחס לתובעת. זאת ועוד. אמנם, השאלה אם אדם סביר הבין שהפרסום מתייחס לתובעת איננה שאלה אמפירית, אך משלוח הפניה למשרד התרבות לצד הפרסום המכפיש, גרם למצב שבו הנתבע חשף

בית משפט השלום בקריות

ת"א 17689-09-18 סח נ' ג'בילי

תיק חיצוני:

לפחות בפני אחת – הגב' זועבי – שהשתתפה בדיון בפייסבוק סביב הפרסום הראשון, כי הפרסום מתייחס לתובעת. במבט רחב יותר: אמנם, הפרסום בפייסבוק והפניה למשרד התרבות ב"דרך הישנה" נעשו לכאורה בשני עולמות שונים, אולם עולמות אלה לא מנותקים אחד מן השני, ואינם בבחינת שני קווים מקבילים. יש ביניהם חפיפה רבה בהינתן העובדה שגם מאחורי הפייסבוק ניצבים משתמשים בשר ודם.

נדגיש כי הפניה האמורה למשרד התרבות איננה חלק מעילת התביעה, והתובעת לא טוענת בהליך זה כי פניה זו כשלעצמה מקימה עילת תביעה. הפניה האמורה נחשפה בפני התובעת לאחר שחייבתי את הנתבע לגלות את הפניה (ראו החלטתי מיום 17.7.2019). זאת ועוד, עיון בכתב התביעה שהוגש בהליך נוסף שהתנהל בין הצדדים (67509-12-19), מלמד כי התובעת ביססה את תביעתה שם בין היתר על פנייתו של הנתבע למשרד התרבות (ראו סעיפים 12, ו-19 לכתב התביעה בהליך האחר). ברם, אין מניעה להידרש בתביעה הנוכחית לפניה, כראיה לבחינת הטענה כי הפרסומים מושא תביעה זו מתייחסים לתובעת.

32. **הפרסום השני (משל גנב התרנגולות).** הנתבע וזוגה של התובעת היו חברים בפייסבוק. נזכיר כי בין השניים היו חילופי דברים קשים על רקע דבריו של הנתבע ביחס להחלטת בית הדין השרעי שהוזכרה בפתח פסק הדין. זוגה של התובעת הגיב לפרסום הראשון (מושא הליך זה) וכתב לנתבע בתגובתו, בין היתר: "...איבדת את המהימנות שלך...נתתי לך מספר הזדמנויות אתה והסייענים שלך כדי שתגלה את שם המוכשרת הגנבת אך התחמקת זו המילה המתאימה לך...אני מטיל ספק בכל מילה שאתה כותב...דמותך האמיתית נחשפה בפני רבים מעוקבך אך קיימים מתי מעט שחיים את דפוס חייך ומהללים אותך כאילו אתה גיבור לאומי ואתה רחוק מכך". בתגובה כתב הנתבע יתר תוך שהוא פונה לזוגה של התובעת: "ראשית תנסה להביא את תגובתך לרמה ראויה...אל תשתמש במלים שאינך יודע את המשמעות שלהן...ההוכחות? אצל המשרד שיבדוק לאחר שכבודך פקפק באפשרות שאשלח...ציפיתי שתהיה ברמה יותר גבוהה ותתמוך בי בנושא זה כדי לתת הזדמנות למשרד לבדוק את הנושא אך אני מתפלל מההגנה העיקשת על אותה 'מוכשרת'". בהמשך לדברים אלו ועל רקע הוויכוח החרף שהתנהל בין הנתבע לבין זוגה שלה תובעת, פרסם הנתבע את הפרסום השני, שעניינו משל גנב התרנגולות, אשר נזכיר כי פורסם ביום 8.9.2021, יומיים לאחר פרסום הרשומה הראשונה. בפתח הרשומה על משל גנב התרנגולות טרח הנתבע לציין כי קיימת כוונה מאחורי פרסום המשל.

כאן המקום להעיר, כי אינני מקבל את טענת הנתבע שפניית זוגה של התובעת אליו לפרסם את שמה של המשוררת היא הראיה לכך שאף הוא לא ידע כי הפרסום מתייחס לזוגתו, התובעת. מעבר לכך שנתון זה לא רלוונטי, ברי כי פניית זוגה של התובעת הנתבע הייתה בהתרסה.

בית משפט השלום בקריות

ת"א 17689-09-18 סח נ' ג'בילי

תיק חיצוני:

1

2 33. **רשומות נוספות שפורסמו והדיון סביבן** – התובעת טוענת כי ביום 9.9.2018 פרסם הנתבע
3 פוסט נוסף (סעיף 33 לתצהיר התובעת), שהתובעת לא טוענת שהוא מתייחס אליה. פרסום זה גרר
4 דיון סביבו. באחת התגובות, כתב הנתבע לאחד המגיבים (אחד בשם מוסטפא כאל) "אתה חש
5 בעומק המצוקה שנפלה על עו"ד זה לאחר כתיבת אחד הטקסטים בימים האחרונים. נסה להפעיל
6 את מוחך כדי להבין את עומק הכאב והבעיה בה נפל עו"ד זה". אין חולק כי מושא פרסום זה היה
7 זוגה של התובעת (ראו עמ' 21, ש' 36; עמ' 22, ש' 8). אמנם, גם תגובה זו היא כללית במידה רבה,
8 אולם יש בה רמז שעלול לקשר אותה לפרסום שבוצע מספר ימים לפני כן, ואשר סביבו התנהלו
9 חילופי דברים קשים בין הנתבע לבין זוגה של התובעת.

10

11 34. יושם אל לב כי הנתונים שהובאו עד כה מצויים בציר הזמן שלפני הגשת התביעה. לעמדתני,
12 הפרסומים בצירוף לנתונים שהובאו עד כה מלמד על כך, שבמבחן אובייקטיבי, ניתן היה לזהות את
13 הפרסום עם התובעת. נדגיש את העובדה כי הנתבע פנה במכתב למשרד התרבות, שבו ציין את שמה
14 המפורש של התובעת וטען כי שיריה אינם פרי רוחה אלא נכתבו עבורה על ידי משורר ירדני. אך
15 בכך לא התמצו הדברים.

16

17 35. בתצהירה ובמהלך בירור התביעה, הציגה התובעת נתונים ופרסומים נוספים שפורסמו לאחר
18 הגשת התביעה. אינני רואה מניעה להידרש לפרסומים אלו. ראשית, מן הפן הדיוני, הצדדים ובפרט
19 הנתבע לא התנגדו להגשת ראיות אלו, זאת חרף הערותיי במהלך הדיון על כך שהצדדים מתפרשים
20 בטיעוניהם אל עבר עניינים שאינם קשורים לתביעה (ראו למשל החלטותיי מהתאריכים 30.8.2020,
21 12.9.2020). יתרה מכך, הצדדים אף התייחסו לפרסומים אלה וניתחו את המשמעות שלהם.
22 משנפרסה יריעה עובדתית בהקשר לפרסומים אלה, אינני רואה מניעה להתייחס אליהם (רע"א
23 9095/17 **דוגל ייזום והשקעות בע"מ נ' מדינת ישראל - רשות מקרקעי ישראל** (פורסם בנבו,
24 31.1.2018)). שנית, התובעת לא הציגה נתונים אלו כפרסומים שמקימים עילת תביעה נוספת.
25 נתונים אלה הם חלק ממכלול וקשורים בטבורם בפרסומים ובדיון שהתרחש סביבם, ולכן אינני
26 רואה מניעה להידרש להם אלו לצורך בחינת השאלה אם ניתן לזהות את הפרסומים מושא התביעה
27 כמתייחסים לתובעת. במילים אחרות, ייתכן ונתונים אלו נושאים היבט מהותי, אך עיקר
28 ההידרשות אליהם היא בפן הראייתי. מכאן נעבור להציג את הנתונים הנוספים.

29

30 36. במהלך ניהול ההליך המשפטי בתיק זה, פרסם הנתבע שתי רשומות בחשבון הפייסבוק:

31

בית משפט השלום בקריות

ת"א 17689-09-18 סח נ' ג'בילי

תיק חיצוני:

הרשומה הראשונה פורסמה ביום 21.4.2019 והתיימרה לכלול "דיווח" על מהלך קדם המשפט שהתקיים (יצוין כי בתיק התקיים קדם משפט ביום 17.4.2019). הנתבע כתב ברשומה בין היתר דברים אלו: "בישיבה המקדמית של תביעת 'מי היא המשוררת שעבורה כותב משורר ירדני', השופט שאל את בא כח המשוררת, מה ההוכחות שיש לך על כך שהכוונה היא לתובעת, למרות שלא הוזכר שם הפרס מועד מתן הפרס ושם המוסד. תשובת עורך הדין 'לעניינים בינלאומיים', כן, יש הוכחה, היא קיבלה את הפרס בשנת 2017 והיא היחידה שקיבלה את הפרס..." (נספח ז' לתצהיר התובעת).

הרשומה השנייה פורסמה ביום 17.7.2019 (יצוין כי בתיק התקיים קדם משפט ביום 17.7.2019) בה רשם הנתבע: "בבוקר בבית המשפט בעניין תביעת 'המשוררת שמשורר ירדני כותב עבורה' ישיבה ראשונית! ובערב בהרצאת אשרף קורטאם בכרמיאל ולסיום כמובן עם מוחמד סלאח". על רשומה זו הגיב אחד (סלימאן עסקרי): "בהצלחה, אני עוד אבקש מהמשוררת למסור דרישת שלום למשורר הירדני ולבעלה עורך הדין ולחברתם הקרובה שניתן לה תואר שגרירת האנושות...". לא בכדי, בהקשר לתגובה זו, טוען הנתבע כי הוא "מחק" את המגיב מקהל חבריו, אחרי שלדבריו הבין שתגובותיו "לא שקולות ולא תרבותיות" (סעיף 5 לסיכומים). לטענה עובדתית זו לא הונח שום תימוכין ועיון בתגובותיו שפורסמו מלמד כי דבריו של מגיב זה היו עדינים לעומת מגיבים אחרים שהתבטאו בצורה גסה יותר, והנתבע לא טען כי אינם עוד חבריו.

פרסומים אלו, כשהם מצטברים ליתר הנתונים מקימים פוטנציאל לזהות את הפרסומים המכפישים עם התובעת. אמנם, בפרסומים אלו שמה של התובעת לא הוזכר כלל ולא הוזכרו פרטים אודותיה, אולם ההליך המשפטי איננו חסוי וניתן בבדיקה פשוטה לגלות את זהותם של המתדיינים. פרסומים אלו, גם לא יכולים לחסות תחת ההגנה הקבועה בסעיף 7(13) לחוק, שלפיו דין וחשבון נכון והוגן על מה שנאמר בישיבה פומבית של דיון משפטי – ייחשב לפרסום מותר (שנהר, 204-206). פרסומים אלו, כלל לא לבשו צורה של דיווח אובייקטיבי על ההליך, אלא היו המשך ישיר של הפרסומים הקודמים. גם אם תאמר כי הם כללו דיווח על ההליך המשפטי, לא ניתן לומר כי הם עומדים בדרישת ההגינות כפי שמתחייבת מסעיף 7(13) לחוק. הנתבע חזר על ביטוי המפתח "המשוררת שכותב עבורה משורר ירדני", אשר היו בלבו של הפרסום המכפיש והזכיר בזלזול את בא-כוחה. כמו כן, ברשומה השנייה יש כאילו ניסיון להרחיק את התובעת מן הפרסום על ידי פקפוק ב"הוכחה" שהובאה כדי לייחס את הדברים לתובעת, אך אין זאת אלא ניסיון מדומה ומתחכם ורחוק מלהיות הוגן. דיני לשון הרע לא מנותקים מחובות תום הלב שחלות על הצדדים ובחינת הדברים מנקודת ראות זו, עשויה ללמד כי באופן בו פורסמו הרשומות דבק חוסר תום לב (השוו): **ג'נאים, קרמניצר ושנור**, עמ' 189-190. בהקשר זה, טענת הנתבע כי בית המשפט לא אסר על פרסום

בית משפט השלום בקריות

ת"א 17689-09-18 סח נ' ג'בילי

תיק חיצוני:

1 ההליך (עמ' 19, ש' 8), אין בה לסייע. לעיתים, השאלה באיזה אופן פורסם הדיווח על ההליך
2 המשפטי חשובה לא פחות מהשאלה איזה תוכן פורסם.

3
4 37. הוא הדין לגבי רשומה נוספת שהנתבע פרסם סמוך לאחר 17.3.2019 (ת/6). מה שעומד במוקד
5 רשומה זו, מכתב התראה ששלח בא-כח התובעת לנתבע (ת/5), בו צוין כמובן שמה המפורש של
6 התובעת. במכתב ההתראה צוין בין היתר: **"לא רק שאתה פועל באמצעות הפייסבוק להשמיץ את**
7 **מרשתי, לא רק שהוצאת עליה שמועה רעה שסופר ירדני כותב לה שירה, אתה ממשיך גם לפעול**
8 **בדרך לא דרך לפגוע במרשתי"**. לטענת התובעת, הנתבע העלה בחשבון הפייסבוק שלו את המכתב
9 ככתבו וכלשונו, ובכך גרם לפיזור עוד אינדיקציה, הפעם מפורשת, כי היא אכן מושא הפרסום
10 המכפיש. הנתבע מכחיש כי הוא פרסם את המכתב בדף הפייסבוק ומפנה לשוני בין כותרת המכתב
11 לבין המכתב שנטען שהנתבע פרסם. במחלוקת עובדתית זו יד התובעת על העליונה. מצורת הפרסום
12 ובהשוואה לפרסומים אחרים, ניכר כי המדובר בפרסום בדף הפייסבוק של הנתבע. תשובת הנתבע
13 בחקירתו הנגדית בהקשר לפרסום זה לא משכנעת. תחילה טען כי הוא פרסם את המכתב ללא
14 פרטים מזהים (עמ' 20, ש' 6), לאחר מכן טען שהוא לא זוכר מכיוון שהוא מפרסם רשומות רבות,
15 ובהמשך חזר ואישר כי הוא פרסם את הרשומה אך ללא פרטים מזהים (עמ' 20, ש' 6-27). על מנת
16 להתנער מפרסום זה, ייחס הנתבע "הטעיה", מרמה וזיוף לתובעת, ויותר מאשר טענה זו עשויה
17 לסייע לנתבע, מעידה על הקושי בגרסתו.

18
19 38. **הפרסום של גב' סנא להב**. התובעת מפנה לפרסומים נוספים שפורסמו על ידי אנשים אחרים.
20 כך, טוענת התובעת כי ביום 15.1.2019, פרסמה הגב' סנא להב, רשומה בדף הפייסבוק **שלה**, שבה
21 ציינה דברים בוטים שתמציתם, כי רכישת יצירות תרבות וניכוסם לרוכש, חמורה יותר מזנות. היא
22 גם התייחסה לכך שזוגה של אותה "נוכלת" (לשון הכותבת), מגן על גנבים ונוכלים ומאיים על כל
23 מי שמבקש לומר "מילה של אמת" (ת/17). דברים אלו נכתבו לאחר שאותה להב, שיתפה כתבה
24 שפרסם עו"ד חסן עבאדי, שכותרתה "באלוהיי – בושה". באותה כתבה פרסם עו"ד עבאדי כי
25 לאחרונה פנה אליו משורר ירדני שביקש לתבוע משוררת מקומית שסיכמה עמו שיכתוב עבורה ספר
26 שירה, אך לאחר שכתב עבורה את הספר, היא לא שילמה לו את התמורה, כנראה לאחר שמצאה
27 אחד זול יותר.

28
29 הכתבה שפרסם עו"ד עבאדי והרשומה שפרסמה להב, לא פורסמו על ידי הנתבע ולא נטען
30 כי הוא שיתף אותן עם חבריו. בדיון שהתפתח בפייסבוק, בדף של להב, בעקבות הפרסום של להב,
31 ציינה זו האחרונה באחת התגובות את שמו המפורש של זוגה של התובעת. בהליך זה עלה כי בין
32 התובעת לבין אותה להב התנהל הליך משפטי שלא הובררו עד תום פרטיו. הנתבע הגיב לפוסט
33 שפרסמה להב, וכתב: **"אני כתבתי על נושא זה לאחר שקיבלתי מכמה מקורות מהימנים לפני**

בית משפט השלום בקריות

ת"א 17689-09-18 סח נ' ג'בילי

תיק חיצוני:

שפירסם עו"ד עבאדי מאמר זה ולא פירסמתי את השם, תאריך הפרס ושם הפרס. המטרה הייתה להציג את הנושא ולמנוע הישנותו. פניתי במכתב למשרד לבדיקת הנושא, או אז בעלה עו"ד פנה בתביעת לשון הרע נגדי לפני כחודשיים וטען כי התכוונתי לאשתו! הצרה הגדולה שהוא אלי בשאלון וביקש ממני לדעת שמה. התיק בבית המשפט ורק שם העניין ייבחן" (נספח ח' לתצהיר הנתבע). תגובה זו של הנתבע, כוללת רמזים נוספים, אם לא נתונים מפורשים ומפורטים, כי מה שפרסם בעבר התייחס לתובעת.

אמנם, הפרסום שנעשה על ידי להב עצמה, היה בחשבון הפייסבוק שלה ולא של הנתבע, ותרומת הנתבע הייתה בתגובה בה הזכיר כי הוא כתב בעבר על הנושא. בכך אין כדי לשנות מן המסקנה אליה הגעתי, שכן המדובר הוא בתגובה שפרסם הנתבע עצמו. יתרה מכך, גם אם תאמר כי ללא הפרסום של להב לא ניתן לזהות את התובעת – ומצב הדברים הוא רחוק מכך – הרי עסקינן בסיטואציה בה מספר פרסומים הובילו לפרסום המכפיש. במקרה זה ניתן לקבוע כי הנתבע הוא שותף לפי סעיף 12 לפקודת הנזיקין וניתן לחייב את הנתבע מכוח שותפותו לפרסום המכפיש (ע"א 3024/10 ויינר נ' מויאל, פסקה 26 לפסק דינה של כב' הנשיאה חיות (פורסם בנבו, 2.4.2013); ע"א 6871/99 רינת נ' רוס, פ"ד נו(4) 72 (2002) (להלן: עניין רינת)). הנתבע השתתף בפרסומים שהובילו בסופו של דבר להכפשת שמה של התובעת, וכבר נקבע כי "אדם המשתף עצמו בהרפתקה אשר הביאה בסופו של דבר לנזק, יחוב כשותף למעשה הנזיקין אם בהצטרפו למבצע המעשה ידע לקראת מה הוא הולך" (עניין רינת, פסקה 9).

39. הנה כי כן, הנתבע פרסם רשומות בדף הפייסבוק שתוכן מהווה לשון הרע, מבלי לציין בפרסום את שמה המפורש של התובעת. הייתי נכון לקבוע כי על בסיס הפרסומים עצמם לא ניתן לזהות כי הם מתייחסים לתובעת. אלא שהדברים לא התמצו בכך והצטרבות פרסומים נוספים, שחלקם נעשה על ידי הנתבע, הובילו אותי למסקנה כי לפי מבחן אובייקטיבי ניתן לזהות את הפרסום המכפיש כמתייחס לתובעת. משכך, על הנתבע לפצות את התובעת. מאן נעבור לשאלת הפיצוי, אך לפני כן נתייחס בקצרה לסוגיות אחדות שהצדדים העלו.

פְּיָפּוֹת

40. נוסף לעילה לפי חוק איסור לשון הרע, ביססה התובעת את תביעתה על חוק הגנת הפרטיות וכן על עוולת הרשלנות. התובעת זנחה טענות אלה בסיכומיה ועל אין אינני רואה להידרש אליהן בהרחבה. לו הייתי נדרש לטענות אלה, הייתי דוחה אותן. התובעת לא פירטה על איזה פגיעה מבין אלו המנויות בסעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות היא מבססת את תביעתה, וגם לא הוכיחה פגיעה בפרטיות במובן החוק. כמו כן, נוכח העילה שהתובעת העמידה במוקד התביעה, אין מקום לדון

בית משפט השלום בקריות

ת"א 17689-09-18 סח נ' ג'בילי

תיק חיצוני:

1 בעוולת הרשלנות, שכן אין לאפשר תחולה מקבילה של עוולת הרשלנות לגבי פרסומים שמהווים
2 "לשון הרע" (ראו (ת"א (מחוזי י-ם) 3865-09-12 **פינקלשטיין נ' רכס**, פסקאות 68.1-68.3 (פורסם
3 בנבו, 20.12.2012); ת"א (מחוזי מרכז) 20528-01-12 **הרפז נ' מרחב (מ.נ.פ) בע"מ** (פורסם בנבו,
4 27.4.2012); ע"א (מחוזי ת"א) 29415-06-12 **הוצאת עיתון הארץ בע"מ נ' קאשי** (פסקה 41) (פורסם
5 בנבו, 22.1.2014)).

6
7 41. אין בידי לקבל את טענת הנתבע כי המדובר בתביעת השתקה, שנועדה למנוע שימוש "בזכותו
8 החוקתית להביא את דעתו". יחסי הכוחות בין התובעת והנתבע רחוקים מיחסים של מי שמבקש
9 להשתיק את האחר.

10
11 42. לבסוף, אינני סבור כי יש מקום להלנתו של הנתבע על כך שהתובעת לא הגישה תביעות נגד
12 אנשים נוספים שגם הם היו שותפים בהכפשתה בפייסבוק. מהראיות שהונחו לפניי בתיק זה עולה
13 כי עיקר הפרסום המכפיש נעשה על ידי הנתבע, שלו היה חלק משמעותי בפרסומים וכן בפיזור
14 הרמזים שטמנו בחובם פוטנציאל לזהות את הפרסום המכפיש כמתייחס לתובעת. זאת ועוד, עולה
15 כי התובעת הגישה תביעות נוספות והתמונה בהקשר זה לא לובנה עד תום. מכל מקום, שיקול זה
16 בוודאי שאין בו בנסיבות העניין כדי להוביל לדחיית התביעה.

הפיצוי

17
18
19
20 43. יצוין תחילה כי נוסף לסעד הכספי כלל כתב התביעה צו המורה למחוק את הפרסומים
21 ולפרסום התנצלות. ברם סעד זה נזנח, התובעת לא חזרה עליו בסיכומים והתמקדה בסעד הכספי.
22 בגין העילה שלפי חוק איסור לשון הרע, תבעה התובעת פיצוי בסך 140,000 ₪ (!), בגין כל פרסום
23 ובסה"כ 280,000 ₪. כבר עתה יוער כי לא ניתן לראות את הפרסום הראשון והשני כפרסומים
24 נפרדים שכל אחד מהם מזכה בפיצוי. כפי שהוער בגוף פסק הדין, האלגוריה לגבי גנב התרגולות היא
25 כשלעצמה לא מכילה פרסום מכפיש אלא טומנת בחובה רמז לזהות מושא הפרסום הראשון. נראה
26 שכך התייחסה התובעת לדברים בסיכומיה. גם מבחינה מהותית כך הוא הדבר שכן הפרסום
27 המכפיש הוא הפרסום בו נטען כי משורר ירדני הוא שכותב את השירים שהתובעת מפרסמת.

28
29 44. התובעת מבססת את תביעתה לפיצוי על סעיף 7א(ג) לחוק. סעיפים 7א(ב) ו- 7א(ג) לחוק שיש
30 לקרוא אותם יחד, קובעים כך:

בית משפט השלום בקריות

ת"א 17689-09-18 סח נ' ג'בילי

תיק חיצוני:

1 **"(ב) במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק זה, רשאי בית המשפט לחייב**
2 **את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על 50,000 שקלים חדשים, ללא**
3 **הוכחת נזק.**

4 **(ג) במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק זה, שבו הוכח כי לשון הרע**
5 **פורסמה בכוונה לפגוע, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם**
6 **לנפגע, פיצוי שלא יעלה על כפל הסכום כאמור בסעיף קטן (ב), ללא**
7 **הוכחת נזק."**

8
9 45. השיקולים שעל בית המשפט להביא בחשבון בבואו להכריע בשאלת הפיצוי שיש לפסוק
10 לתובע שלא נגרם לו נזק ממוני הם, בין היתר, ההשפלה והכאב והסבל שחוזה הנפגע, מהות הפרסום,
11 חומרת הפרסום, מספר הפרסומים, אופי הפרסום, מעמדו של המפרסם ושל הנפגע והרקע שקדם
12 לפרסום (רע"א 4740/00 **אמר נ' יוסף**, פ"ד נה(5) 510 (2001); ראו גם: עניין **נודלמן**; ע"א 2055/99
13 **פלונים נ' הרב ניסים זאב**, פ"ד נה(5) 241 (2001)). לעניין "הכוונה לפגוע" במובן סעיף 7א(3) לחוק,
14 פסיקת בית המשפט העליון מלמדת, שלא די בקיומה של צפיות שהפרסום המעוול יפגע במושא
15 הדברים על מנת שייקבע כי מדובר בפרסום שנעשה בכוונה לפגוע. שכן, מצב דברים זה עשוי לגרור
16 תוצאה לפיה כל פרסום שיש בו לשון הרע, בשל טבעו ככה, ייחשב כפרסום שנעשה בכוונה לפגוע.
17 לפיכך, נדרש קיומו של יסוד נוסף, בדמות התנהגות זדונית, של כוונה "של ממש" לפגוע (רע"א
18 5022/13 **הרב אמנון יצחק נ' דנון תקשורת בע"מ** (פורסם בנבו, 8.9.2013)).

19
20 46. אינני סבור כי בנסיבות המקרה הניחה התובעת תשתית מספקת שמאפשרת את הקביעה כי
21 הפרסום היה "בכוונה לפגוע" במובן סעיף 7א(ג) לחוק, והתובעת אף לא פירטה בסיכומיה בעניין
22 זה. מכל מקום, אינני סבור כי בנסיבות העניין ניתן לקבוע כי מאחורי הפרסום קיימת התנהגות
23 זדונית. כפי שפורט בגוף פסק הדין, אמנם הנתבע פיזר רמזים עבים ונתונים לגבי זהותה של
24 התובעת, אולם קיימות גם אמירות באמצעותן ניסה הנתבע "להרחיק" את זיהוי הפרסומים עם
25 התובעת. אמנם, במבחן התוצאה ניתן היה לזהות את הפרסום עם התובעת, אך אין בכך כדי להוליד
26 למסקנה כי הפרסום היה בכוונה "של ממש" לפגוע בתובעת.

27
28 47. הפיצוי שיש לפסוק לתובעת מצוי אפוא בגדרי סעיף 7א(ב) לחוק. בבואי לקבוע את שיעור
29 הפיצוי שמתני לנגד עיני שיקולים אלו: א) הקביעות שבאו בגדר פסק הדין בנוגע לפרסומים
30 וההשלכה של קביעות אלו על התובעת. עם זאת, יוער כי התובעת לא הניחה ראיות לטענותיה
31 לפגיעה קונקרטית, למשל כי הוקצתה מפעילויות תרבות וחברה בעקבות הפרסום; ב) היקף הפגיעה
32 – הפרסום המכפיש פגע בתכונותיה של התובעת כאדם וכן כיוצרת. כפי שהובהר בפסק הדין הנתבע
33 ייחס לתובעת מעשה של חוסר יושרה אישית וכן של ניכוס יצירות שאינן שלה תוך הצגתן כשלה.

בית משפט השלום בקריות

ת"א 17689-09-18 סח נ' ג'בילי

תיק חיצוני:

מצד שני, התובעת המשיכה לפעול, ליצור ולפרסם שירה, דבר שעשוי להפחית את הפגיעה בה; ג) היקף הפרסום – הפרסום מושא תיק זה נושא מאפיינים ייחודיים משום שהמדובר בפרסום עקיף שלא הזכיר את שמה של התובעת במפורש ולכן נדרש מאמץ מחשבתי לקשר בין הדברים, שמשנתה ביחס למידת ההיכרות עם התובעת, תחום פעילותה והפרטים שפורסמו לגביה. נוכח מאפיין זה של הפרסום, ברי כי הגם שהפרסום נחשף בפני אנשים רבים (קצת פחות מ- 5,000 ש מחברי קבוצת הפייסבוק של התובעת, ראו עמ' 18, ש' 6), הרי ניתן להניח כי לא כל החברים של הנתבע בפייסבוק ידעו לזהות את הפרסום עם התובעת; ד) נתתי דעתי גם לעובדה כי תוך כדי ניהול ההליך המשפטי, עשה הנתבע פעולות שלא מעידות על התנצלות והפנמה כי פרסומיו פגעו בתובעת, אלא המשיך בפרסומים, כאילו שדבר לא התרחש, כך למשל "הדיווח" משיבות קדם המשפט. לאחר ששקלתי את מכלול נסיבות העניין, אני סבור כי הפיצוי המגיע לתובעת מסתכם בסך 30,000 ₪.

התוצאה

48. המסקנה מכל האמור היא כי דין התביעה להתקבל באופן חלקי. בבואי לשקול את שאלת ההוצאות שמתי לגד עיני את השיקולים הבאים: תוצאת פסק הדין והקביעות שבאו בגדרו; ההליכים שהתנהלו ובכלל זה מספר הישיבות שהתקיימו בהליך: שלושה קדמי משפט וישיבה אחת להבאת ראיות; הצדדים הגישו תצהירים; התנהלותם הדיונית של הצדדים והבקשות שהגישו במסגרת ניהול ההליך. לנוכח הפער בין סכום התביעה לבין הסכום שנפסק בסופו של יום, אינני רואה לחייב את הנתבע בתשלום הוצאות (מלבד שכ"ט עו"ד).

49. סוף דבר, שאני מחליט לקבל את התביעה, ומחייב את הנתבע לשלם לתובעת את הסך של 30,000 ₪ בתוספת שכ"ט עו"ד בסכום כולל של 7,500 ₪. הסכומים ישולמו תוך 30 ימים מהיום, שאם לא כן – יישאו הפרשי הצמדה וריבית, החל ממועד מתן פסק הדין ועד התשלום המלא בפועל.

המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, ד' שבט תשפ"א, 17 ינואר 2021, בהעדר הצדדים.

מוחמד עלי, שופט